

رسوب شناسی، محیط رسوبی و شناسایی مجموعه های ریفی در فلات قاره دریای عمان (منطقه جاسک)

علی محمدی^۱، راضیه لک^۲

۱- کارشناس ارشد رسوب شناسی، مدیریت زمین شناسی دریایی، سازمان زمین شناسی کشور manas_atila@yahoo.com

۲- دکتری رسوب شناسی، مدیریت زمین شناسی دریایی، سازمان زمین شناسی کشور R.lak@yahoo.com

چکیده

منطقه جاسک (ورقه ۱/۱۰۰۰۰۰ زمین شناسی دریایی) در دریای عمان و ابتدای تنگه هرمز واقع است. در این پژوهش تعداد ۵۲ نمونه رسوب سطحی (فلات قاره) در شبکه سیستماتیک ۵*۵ کیلومتر و ۱۵ نمونه رسوبی از پهنه های جزرومدی و خط ساحلی برداشت گردید. نمونه های مذکور در آزمایشگاه رسوب شناسی و آنالیز عنصری سازمان زمین شناسی مورد آنالیزهای دانه بندی، کلسی متری، XRD و آنالیز عنصری (ICP) قرار گرفتند. علاوه بر آن مطالعات کانی شناسی، مورفومتری و مورفوسکوپی نیز صورت گرفت. بر اساس مطالعات رسوب شناسی و نمودار مثلثی تعیین تیپ رسوبات فولک، ۹ تیپ اصلی رسوبات مشخص گردید. همچنین بر اساس داده های آزمایشگاهی نقشه های توزیع گرانول، ماسه، سیلت، رس، کربنات کلسیم و تیپ های رسوبی در رسوبات سطحی بستر در محیط Arc GIS تهیه گردیدند. بررسیها نشان می دهد دو محیط رسوبی متفاوت یعنی محیط رسوبی آواری و کربناته (Patch Reef) در کنار هم در فلات قاره دریای عمان (منطقه جاسک) دیده می شود. بیشترین وسعت فلات قاره، محیط رسوبی آواری (ذرات آواری غالباً در ابعاد سیلت و رس) بوده و محیط کربناته بصورت مجموعه های ریفی کوچک و جدا از هم در امتداد دماغه جاسک گسترش دارند.

واژه های کلیدی: جاسک، رسوب شناسی، تیپ رسوبات، فلات قاره، ریف، محیط رسوبی

Investigation of Sedimentology, Sedimentary Environment and determination of some patch Reefs of Oman Gulf continental shelf (Jask area)

Abstract

Jask area (1/100000 marine geology sheet) is located in the beginning of the Hormoz strait in the Oman Sea. 52 surface sediment samples from continental shelf (maximum 200 m depth), and 15 samples from tidal flats and beach lines (systematic net 5*5 km) were collected. The samples were analyzed for sedimentological (Granulometry, Calcimetry, XRD and Morphoscopy) parameters and geochemical elements (ICP) using international standard methods in Geological Survey of Iran. On the base of sedimentology studies and Folk's triangle 9 sediments types were recognized. Also the distribution maps of granule, sand, silt, clay, sediment types and carbonates in the surface sediments were prepared by Arc GIS software. According to this study it was being obvious that two different